

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy ve věci žalobců: **a) M. D., b) Ing. M. D.**, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo náměstí 3, Brno, o kasační stížnosti žalobců proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 21. 9. 2022, č. j. 30 A 79/2022-133,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost proti výroku I. napadeného usnesení **se odmítá.**
- II. Kasační stížnost proti výroku II. napadeného usnesení **se zamítá.**
- III. Žádný z účastníků řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení v části, v níž byla kasační stížnost odmítnuta.
- IV. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení v části, v níž byla kasační stížnost zamítnuta, **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Žalobci (dále jen „stěžovatelé“) se kasační stížností domáhali zrušení shora označeného usnesení Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), jehož výrokiem I. krajský soud zamítl návrh stěžovatelů na vydání předběžného opatření a výrokiem II. uložil každému ze stěžovatelů povinnost zaplatit České republice – krajskému soudu do 3 dnů od právní moci napadeného usnesení soudní poplatek za návrh na vydání předběžného opatření ve výši 1000 Kč.

[2] V řízení před krajským soudem se stěžovatelé domáhali zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 6. 2022, č. j. JMK 83801/2022, kterým žalovaný zamítl jejich odvolání a potvrdil rozhodnutí Magistrátu města Brna ze dne 25. 4. 2022,

sp. zn. 3850/OSC/MMB/0149354/2022, tímto rozhodnutím byl u stěžovatelů zrušen údaj o místu trvalého pobytu na adrese S. X, B.; novým místem trvalého pobytu stěžovatelů se stalo sídlo ohlašovny Magistrátu města Brna.

[3] Společně s podanou žalobou požádali stěžovatelé o vydání předběžného opatření, ve kterém požadovali, aby soud neprodleně potvrdil „*platnost stavu, který byl ve věci před jejím zahájením*“ a zároveň aby Ministerstvo vnitra neprodleně obnovilo v registru obyvatel jejich správnou adresu trvalého pobytu (S. X, B.), a to až do vyčerpání všech prostředků, které jim právní řád k ochraně nabízí. Součástí podané žaloby byla také žádost stěžovatelů o osvobození od soudních poplatků, neboť jejich jediným příjmem jsou jejich důchody, o jejichž část jsou exekutorkou „*protiústavně okrádání*“. Uvedli, že institut soudních poplatků je protiústavní, neboť popírá rovnost občanů před soudem.

[4] Krajský soud stěžovatele připsy ze dne 25. 8. 2022, č. j. 30 A 79/2022-117 a č. j. 30 A 79/2022-118, vyzval, aby konkretizovali, jakou újmu jim současný stav způsobuje, tj. aby doplnili svá tvrzení, v čem spatřují hrozící vážnou újmu. Současně s tím krajský soud stěžovatele vyzval, aby ve lhůtě 10 dnů soudu doložili vyplněný formulář – *potvrzení o osobních a majetkových poměrech*. Tyto výzvy byly žalobcům doručeny dne 29. 8. 2022. Ve stanovené lhůtě zaslali stěžovatelé krajskému soudu podání, v němž zopakovali svou argumentaci o protiústavnosti civilních soudních rozhodnutí, na základě kterých byli povinni vyklidit byt na adrese S. X, B., a to s tím, že „*dokud správní soud neprokáže, že se žalobci ve věci mylí, nebudou žádné poplatky platit*“. Současně uvedli, že nejpodstatnější újmu představuje popření jejich práva na řádné soudce – tato újma nebyla podle jejich tvrzení dříve zohledněna. Adresu S. X, B. tak i nadále považují za svoji legitimní adresu.

[5] Krajský soud následně usnesením ze dne 12. 9. 2022, č. j. 30 A 79/2022-129, žádost stěžovatelů o osvobození od soudních poplatků zamítl a vyzval stěžovatele, aby zaplatili soudní poplatky za podanou žalobu v celkové výši 6000 Kč. V usnesení č. j. 30 A 79/2022-129 stěžovatele také vyzval, aby soudu sdělili, zda na svém návrhu na vydání předběžného opatření trvají (jelikož nebyli osvobozeni od soudních poplatků, bylo by s rozhodnutím o jejich návrhu spojeno uložení povinnosti zaplatit poplatek v souvislosti s rozhodnutím soudu o návrhu na vydání předběžného opatření). Na toto usnesení krajského soudu stěžovatelé dále nereagovali.

II. Rozhodnutí krajského soudu

[6] Krajský soud rozhodl napadeným usnesením tak, že návrh stěžovatelů na vydání předběžného opatření zamítl (výrok I. usnesení č. j. 30 A 79/2022-133), neboť stěžovatelé neprokázali dostatečně intenzivní potřebu zatímne upravit poměry pro hrozící vážnou újmu ve smyslu § 38 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Ani ponecháním údaje v registru obyvatel by žalobci nezískali žádný užívací titul či jiné právo k bytu, na základě kterého by byli oprávněni v bytě setrvat. Údaj o trvalém pobytu má totiž pouze evidenční charakter. Tuto újmu pak nemůže představovat ani tvrzené právo na řádné soudce – jimi vznesené námitky proti obsazení soudu v civilním řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí o povinnosti byt vyklidit, vypořádal tento civilní soud, při přezkumu správního rozhodnutí k nim nelze nijak přihlížet.

pokračování

[7] Krajský soud pak výrokem II. usnesení č. j. 30 A 79/2022-133 uložil každému ze stěžovatelů povinnost zaplatit soudní poplatek ve výši 1000 Kč, a to podle položky č. 5 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soudních poplatcích“), neboť každý ze stěžovatelů vystupuje v soudním řízení správním jako samostatný účastník.

III. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[8] Stěžovatelé napadli uvedené usnesení krajského soudu č. j. 30 A 79/2022-133 kasační stížností, v níž zrekapitulovali předchozí průběh řízení a uvedli, že kasační stížnost podávají „z důvodu předběžné právní opatrnosti“. Výslovně uvedli, že jsou oprávněni kasační stížnost podat, přičemž ji podávají z důvodu podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Uvedli také, že kasační stížnost podávají, aniž by byli zastoupeni advokátem, neboť „požadavek nuceného zastoupení je v příkrém rozporu už jen s těmi ustanoveními ústavního pořádku, která nařizují soudní moci sloužit občanům [...]“. V podané kasační stížnosti stěžovatelé poukázali na skutečnost, že podali kasační stížnost také proti usnesení krajského soudu ze dne 12. 9. 2022, č. j. 30 A 79/2022-129, kterým byla zamítnuta jejich žádost o osvobození od soudních poplatků, přičemž očekávají, že Nejvyšší správní soud povede o obou kasačních stížnostech společné řízení.

[9] Dne 19. 10. 2022 stěžovatelé doručili Nejvyššímu správnímu soudu podání, ve kterém namítali podjatost soudce JUDr. Tomáše Langáška, LL.M., s jehož postupem v jiné věci nesouhlasili.

[10] Žalovaný se ke kasační stížnosti stěžovatelů nevyjádřil.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[11] Nejvyšší správní soud posoudil podání stěžovatelů jako kasační stížnost s požadovanými náležitostmi a zabýval otázkou přípustnosti kasační stížnosti, přičemž dospěl k závěru, že ve vztahu k výroku I. napadeného usnesení krajského soudu je kasační stížnost nepřipustná.

[12] Výrokem I. totiž krajský soud rozhodl o návrhu stěžovatelů na vydání předběžného opatření (jejich návrh zamítl), přičemž rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření je rozhodnutím dočasné povahy, účinky tohoto rozhodnutí mají omezené trvání. Není-li rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření zrušeno soudem, zaniká ze zákona vydáním finálního rozhodnutí ve věci, resp. nejpozději dnem, kdy se finální rozhodnutí soudu stalo vykonatelným [viz § 38 odst. 4 s. ř. s.; přiměřeně srov. také usnesení NSS ze dne 22. 12. 2004, č. j. 5 As 52/2004-172, č. 507/2005 Sb. NSS; a usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 1. 6. 2010, č. j. 7 Afs 1/2007-64, č. 2116/2010 Sb. NSS, bod 23; citovaná rozhodnutí se sice týkají usnesení o (ne)přiznání odkladného účinku, z hlediska dočasnosti trvání jde však o stejný typ rozhodnutí, jako je rozhodnutí o návrhu na vydání předběžného opatření].

[13] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud uzavírá, že kasační stížnost proti výroku I. napadeného usnesení, kterým krajský soud zamítl návrh stěžovatelů na vydání

předběžného opatření, není přípustná. Nejvyšší správní soud ji proto v této části podle § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 46 odst. 1 písm. d) a § 120 s. ř. s. odmítl.

[14] Pokud jde o přípustnost kasační stížnosti ve vztahu k výroku II. napadeného usnesení, kterým krajský soud uložil každému ze stěžovatelů povinnost zaplatit soudní poplatek ve výši 1000 Kč, který je v tomto případě exekucním titulem, tak v této části je kasační stížnost přípustná. Byť zákon o soudních poplatcích v § 14 vylučuje proti usnesením ve věcech poplatků vydaným soudy ve správním soudnictví odvolání, podání kasační stížnosti zákonem vyloučeno není. Podle § 102 s. ř. s. je možné kasační stížnost podat proti každému pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, není-li dále stanoveno jinak, přičemž důvody nepřipustnosti uvedené v § 104 s. ř. s. na výrok o uložení poplatkové povinnosti za návrh na vydání předběžného opatření nedopadají.

[15] Po konstatování přípustnosti kasační stížnosti proti výroku II. napadeného usnesení se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou její včasnosti, přičemž dospěl k závěru, že kasační stížnost byla podána včas.

[16] Ohledně otázky placení soudního poplatku a splnění podmínky podle ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. v podobě povinného zastoupení stěžovatelů advokátem Nejvyšší správní soud uvádí, že podáním kasační stížnosti proti procesnímu rozhodnutí krajského soudu (s výjimkou procesního rozhodnutí, kterým se řízení o žalobě končí) nevzniká stěžovateli poplatková povinnost (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014-19, č. 3271/2015 Sb. NSS). Napadené usnesení nepochybně právě takovým procesním rozhodnutím je, zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost tudíž Nejvyšší správní soud nepožadoval. Z citovaného usnesení rozšířeného senátu současně plyne, že ač je povinné zastoupení stěžovatele bez příslušného právnického vzdělání advokátem obecně jednou ze základních podmínek řízení o kasační stížnosti, ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. se neuplatní v případech, kdy kasační stížnost směřuje proti procesnímu rozhodnutí učiněnému v řízení o žalobě, jež slouží toliko k zajištění podmínek řízení nebo jeho řádného průběhu. Takovým typem rozhodnutí je i nyní napadené usnesení, jak již bylo uvedeno výše. V daném případě tak ani podmínka povinného zastoupení stěžovatele advokátem splněna být nemusí.

[17] Nejvyšší správní soud proto přistoupil k meritornímu posouzení kasační stížnosti a přezkoumal výrok II. napadeného usnesení krajského soudu v souladu s § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnili stěžovatelé, přičemž neshledal vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[18] Předpokladem pro to, aby soud mohl podle § 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích uložit povinnost zaplatit poplatek v souvislosti s rozhodnutím soudu o návrhu na nařízení předběžného opatření, tj. aby poplatková povinnost vůbec vznikla, je ta skutečnost, že žalobce v řízení u krajského soudu nebyl od povinnosti platit soudní poplatky osvobozen.

[19] Žalobci v řízení u krajského soudu o osvobození od povinnosti platit soudní poplatky požádali, na výzvu krajského soudu k doložení svých majetkových poměrů však reagovali podáním, ve kterém uvedli, že poplatky platit nebudou (viz výše). Krajský soud

pokračování

proto usnesením ze dne 12. 9. 2022, č. j. 30 A 79/2022-129, zamítl jejich žádost o osvobození a vyzval je k zaplacení soudního poplatku. Proti tomuto usnesení podali stěžovatelé samostatnou kasační stížnost, o které rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 10. 11. 2022, č. j. 5 As 273/2022-15. V uvedeném rozsudku Nejvyšší správní soud potvrdil postup krajského soudu, který s ohledem na skutečnost, že stěžovatelé odmítli krajskému soudu podat obraz o svých skutečných majetkových poměrech, stěžovatelům osvobození od soudních poplatků nepřiznal. Jelikož stěžovatelé neuspěli s podanou kasační stížností proti usnesení o neosvobození od soudních poplatků, nemohla být úspěšná kasační stížnost ani v nyní projednávané věci.

[20] Nutno také dodat, že krajský soud postupoval vůči stěžovatelům velmi vstřícně, když je v usnesení ze dne 12. 9. 2022, č. j. 30 A 79/2022-129, kterým zamítl jejich žádost o osvobození, upozornil na to, že budou-li na vydání předběžného opatření trvat, bude jim současně s rozhodnutím o tomto návrhu uložena poplatková povinnost (viz bod 10. usnesení č. j. 30 A 79/2022-129). Na toto upozornění však stěžovatelé dále nereagovali.

[21] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že námitky stěžovatelů směřující do uložení poplatkové povinnosti v souvislosti s rozhodnutím o návrhu na vydání předběžného opatření nejsou důvodné.

[22] Nad rámec již uvedeného Nejvyšší správní soud dodává, že neshledal důvody pro vedení společného řízení s kasační stížností, kterou stěžovatelé podali proti usnesení krajského soudu č. j. 30 A 79/2022-129, jímž nebyli osvobozeni od soudních poplatků, proto nepostupoval podle § 39 odst. 1 s. ř. s.

[23] Ve vztahu k námitce podjatosti soud uvádí, že soudce JUDr. Tomáš Langášek, LL.M. se na rozhodování nyní projednávané věci nepodílel. Nejvyšší správní soud se proto blíže vznesenou námitkou podjatosti pro neúčelnost nezabýval (k tomu srov. usnesení NSS ze dne 26. 8. 2021, č. j. Nao 153/2021-1580, bod 11; srov. také Kühn, Z., Kocourek, T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, 1104 s., ISBN 978-80-7598-479-1; s. 71).

V. Závěr a náklady řízení

[24] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost stěžovatelů proti výroku I. napadeného usnesení odmítl podle § 104 odst. 3 písm. c) s. ř. s. ve spojení s § 46 odst. 1 písm. d) a § 120 s. ř. s.; ve vztahu k výroku II. napadeného usnesení podanou kasační stížnost zamítl podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s.

[25] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že v části, v níž byla kasační stížnost odmítnuta, nemá podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení. V části, v níž byla kasační stížnost zamítnuta, vzniklo procesně úspěšnému žalovanému podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení, Nejvyšší správní soud mu však náhradu nákladů nepřiznal, neboť mu podle obsahu spisu žádné náklady v řízení o kasační stížnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 11. listopadu 2022

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu